

LINGUISTIC CALQUES IN THE ROMANIAN LANGUAGE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Lilia CUCIUC
„Ovidius” University of Constanța
cuciuc.lilia@yahoo.com

Abstract

In this paper we shall analyze several examples of morphological and syntactic calques taken from the Russian language, used in oral and written communication by the Romanian-speaking population in the historical province Bessarabia, the present-day Republic of Moldova. Unlike semantic calques, the morphological loan translations we have identified in source texts are less numerous, because the morphological structure of the language is not so receptive to foreign influences as its lexical structure.

In terms of the morphological loan translations, we have chosen to contrastively analyze the forms resulting from calquing the *reflexive diathesis* in Russian. The constructions with an obligatory reflexive are taken after the Russian language, when, in fact, the literary Romanian language norm often recommends the use of the active voice.

The syntactic loan translations we have identified are much more numerous as compared to the morphological ones and, most of the times, they reside in imitating case relationships according to the Russian language pattern.

Key words: Linguistic calques, morphology, syntax, Romanian language, Russian language.

1. Diathesis calques

Before analyzing the reflexive structures calqued from the Russian language, we intend to make some clarifications regarding the reflexive diathesis, since it has caused controversy in the Romanian linguistics. Theoretical debates refer to the way of classifying the structures “*with an obligatory reflexive and with a reflexive proper*”¹. Traditional grammars

---

¹ Cf. GALR, I, pp. 481- 483.

consider these structures as belonging to the reflexive voice; however, in the 2005 *Gramatica Academiei*, the *obligatory reflexive* clitic (e.g. *a se strădui* ‘to exert oneself, to strive’) no longer occurs as a marker of the reflexive diathesis, but is considered a component of the verb or of the verbal idiom, and the “*reflexive constructions proper*”² (e.g. *El se consolează* ‘He consoles himself’) do not entail a “*hierarchical reorganization of the basic syntactic structure*”³, which means they do not fulfil the condition that is essential for diathesis oppositions. Therefore, the voice category acknowledges only the following oppositions in the GALR: “*active-passive, active-impersonal*”⁴, whereas such constructions as: “*Nu se primesc contestații.*”⁵ (with a passive reflexive) (‘No complaints will be received’) and “*Dacă nu s-a numit un supleant [...] se va proceda la înlocuirea arbitrului.*”⁶ (with an impersonal reflexive) (‘If a substitute has not been appointed [...] the arbitrator will be replaced’) are considered to be manifestations of the passive voice, of the impersonal voice respectively.

Considering the theoretical aspects presented above, we should specify that this paper is to treat in the reflexive diathesis those constructions made up of a verb followed by an object which is a reflexive pronoun, thus complying with the Romanian linguistic tradition.

In Romanian, the reflexive voice cannot be automatically applied to any verb, nor can it be used in any communication situation, because changing the diathesis can entail major differences in meaning, identifiable even in the same verb. For example, *a uita* (‘to forget’) (*Ea uită să-și plătească la timp facturile.* ‘She forgets to pay the bills in time’) - *a se uita* (‘to look at’) (*Ea se uită în oglindă.* ‘She looks at herself in the mirror’); *a pierde* (‘to lose’) (*El pierde ușor noțiunea timpului.* ‘He easily loses track of time’) - *a se pierde* (‘to get lost’) (*El se pierde când o vede.* ‘He gets lost when he sees her’).

In terms of reflexivity, we identify the following verb classes in Romanian:

a) verbs which can be used both in the active and the reflexive voice:

---

² *Ibid.*

³ *Ibid.*, p. 482.

⁴ *Ibid.*, p. 481.

⁵ Cf. GALR, II, p. 135.

⁶ *Ibidem*, p. 144.

---

a spăla ‘to wash’ - *a se spăla* ‘to wash oneself’, *a pieptăna* ‘to comb’ - *a se pieptăna* ‘to comb one’s hair’, *a plânge* ‘to cry’ - *a se plânge* ‘to complain’, *a ajuta* ‘to help’ - *a se ajuta* ‘to help (each other)’;

b) verbs which cannot form objective reflexives:

a dormi ‘to sleep’, *a suferi* ‘to suffer’, *a zbura* ‘to fly’, *a dispărea* ‘to disappear’, *a înceta* ‘to cease’;

c) reflexive verbs which do not have active correspondents:

“*a se bosumfla* ‘to pout’, *a se burzului* ‘to bristle’, *a se chiti* ‘to reason’, *a se codi* ‘to hesitate’, *a se descotorisi* ‘to get rid’, *a se erija* ‘to pose as’, *a se eschiva* ‘to dodge’, *a se hârjoni* ‘to romp’, *a se îți* ‘to peer’, *a se preta* ‘to lend (itself) to’, *a se prevala* ‘to avail oneself of’, *a se proțâpi* ‘to stick, to support’, *a se pripri* ‘to haste’, *a se rățoi* ‘to snap at’, *a se sinchisi* ‘to care, to bother’, *a se teme* ‘to be afraid’, *a se văicări* ‘to whine’”⁷.

Like in Romanian, in Russian there are reflexive verbs and verbs that can be used both reflexively and non-reflexively. For example, the verbs *smeiatsea* (Romanian *a râde* ‘to laugh’), *nadeetsea* (Romanian *a spera* ‘to hope’), *borotsea* (Romanian *a se lupta* ‘to struggle’), *truditsea* (Romanian *a munci* ‘to work’), *staratsea* (Romanian *a se strădui* ‘to heave’), *gorditsea* (Romanian *a se mândri* ‘to pride on’), *stanovitsea* (Romanian *a deveni* ‘to become’) are always reflexive. In contrast, the verbs *pricosîvat* (Romanian *a pieptăna* ‘to comb’) - *pricosîvatsea* (Romanian *a se pieptăna* ‘to comb one’s hair’), *kupat* (Romanian *a scălda* ‘to bathe’) - *kupatsea* (Romanian *a se scălda* ‘to bathe’) can be reflexive and non-reflexive. But, unlike the Romanian language, in Russian the reflexive voice is rendered inflectionally, by means of the suffix *-sea*:

“*vstreceatsea* (Romanian *a se întâlni* ‘to meet’), *umîvatsea* (Romanian *a se spăla* ‘to wash (oneself)’)”.

In the source texts, we have identified the following reflexive structures, calqued according to the Russian language system, which standard Romanian does not accept:

- *A se aprofunda* for “a cerceta” (‘to research’) (cf. Russian *uglubitsea*);

---

⁷ *Ibidem*, p. 157.

The equivalent of the verb *a aprofunda* ('to research thoroughly') is, in Russian, *uglubit*, used both in the active voice, meaning "a adânci" ('to deepen'), "a aprofunda" ('to research thoroughly'), and in the reflexive diathesis, with the form *uglubitsea*, meaning "a se adânci" ('to sink into') and "a cerceta în adâncime" ('to investigate in depth').

In the following statement, the verb *a aprofunda* calques not only the clitic "se" from the Russian lexeme *uglubitsea*, but also the prepositional regime:

"**M-am aprofundat în adâncurile istoriei.**" (*Moldova socialistă*, 5. XI. 1975).
(CP, p. 18.)

- *A se aștepta* for "a aștepta" ('to wait') (cf. Russian *ojidatsea*);

In the literary language, the reciprocal reflexive *a se aștepta* ('to expect') has, in addition to the meaning "a se aștepta unul pe altul" ('to wait for one another'), the meanings "a prevedea" ('to anticipate'), "a presupune" ('to assume'), "a-și închipui" ('to imagine'), for example:

"*Se așteaptă să fie ceață.*" ('Fog is expected');

"*S-au așteptat să devină un pianist renumit.*" ('He was expected to become a famous pianist').

However, in Russian, the verb *a aștepta* is used both transitively, meaning "a aștepta pe cineva/ceva" ('to wait for someone/something') (cf. Russian *ojidat kogo-libo/ cego-libo*), and reflexively, meaning "a se aștepta" ('to expect') (cf. Russian *ojidatsea*).

The example below, for instance, is, as results from the context, about the vehicles that transport fruit or vegetables and are forced to wait at reception points. The verb *a aștepta* ('to wait') calques here the reflexive diathesis form of the Russian lexeme *ojidatsea*:

"**La punctul de recepție se așteaptă zile întregi.**" (*M.*, 1984, Nr. 7, p. 4).
(CP, p. 78)

- *A se atârna* for "a afișa" ('to post') (cf. Russian *veșatsea*);

In literary Romanian, the verb *a atârna* ('to hang') does not have a reflexive form. In the following example, it is used with the meaning "a afișa" ('to post', 'to display'), while also taking the reflexive form according to the model of the verb *veșatsea*:

"**Pe panou se atârnă rezultatele lucrului fiecărei brigăzi.**" (*Drapelul muncii*, 18. VIII. 1977). (CP, pp. 53-54)

- *A se include* for "a se încadra" ('to fall under') (cf. Russian *vkliuceatsea*);

In the Romanian literary language, the verb *a include* ('to include') means "a cuprinde" ('to encompass'), "a conține" ('to contain'), "a îngloba" ('to enclose'), "a încorpora" ('to incorporate'), "a cupla" ('to couple'). The Russian equivalent of the verb "a include" is the lexeme *vkliucit*. In Russian, the verb *vkliucit* has the reflexive form *vkliucitsea*, with the following meanings:

Vkliucitsea - 1. (*Prisoedineatsea k cemu-nibud, stat uceasnikom cego-nibud. V. v rabotu*), "a se integra în ceva, într-o mișcare, într-o organizație" ('to integrate into something, into a movement, into an organization'); "a deveni membru" ('to become a member'), e.g., *a se integra la noul loc de muncă* ('to integrate into a new job'); 2. (*Prisoedinitsea k sistemecego-nibud;*) "a se conecta la un sistem" ('to connect to a system').⁸

In the sentence below, the verb *a include* calques the Russian reflexive *vkliucitsea*, translated into standard Romanian as "a se integra într-o mișcare, într-o acțiune, într-o organizație" ('to integrate into a movement, action, organization'):

"[...] *el se include din fragedă tinerețe în activitatea revoluționară.*" (*Cultura*, 1. V. 1964). (CP, p. 116)

- *A se primi* for "a ieși" ('to come out') (cf. Russian *poluceatsea*);

In Russian, the verb *poluceat* is used in the active voice with the meaning "a primi" ('to receive') and in the reflexive voice (cf. Russian *poluceatsea*), with the following meanings:

Poluceatsea - (*Vâhodit, sledovatelno. Na iug, poluceatsea, ne poedem?*), "a ieși" ('to come out'), "a reieși" ('to arise, to appear from'), "a rezulta" ('to result'), e.g. *Reiese că nu plecăm în sud?*" ('It turns out we are not leaving south?')⁹

In the following sentence, the structure *se primește* ('[it doesn't] come out') calques the reflexive form of the Russian verb *poluceat*:

"*Nu se primește totdeauna așa cum vrei.*" (*Steagul roșu*, 8. I. 1963). (CP, p. 254)

- *A se privi* for "a arăta" ('to appear', 'to look') (cf. Russian *smotretsea*);

The lexeme *smotretsea*, for example, has the following meanings in Russian:

Smotretsea - 1. (*Rassmatrivat svoio otrajenie v cem-nibud. S. v zerkalo*), i.e. "a-și examina înfățișarea în ceva" ('to examine one's appearance

⁸ Cf. TS, s.v. *vkliucitsea*.

⁹ Cf. TS, s.v. *poluceatsea*.

in something'), e.g. *A se privi în oglindă* ('to look at oneself in the mirror'); 2. (*O filme, spektakle, horoșo s interesom vosprinimatsea*), about films, shows, "a viziona cu interes" ('to watch with interest')."¹⁰

Starting from the explanation in the dictionary, we should say that the verb *smotretsea* cannot be equivalent to the structure *se privește*, as it appears in the example below. In this situation, it is recommended to use the verb *a arăta* ('to look', 'to appear') in the active voice:

"**Se privește** original pe acest fundal echipajul nupțial de culoare albă." (CGS, 20. VII. 1986). (CL, 1989, p. 106)

- *A se rămâne* for "a rămâne" ('to remain', 'to stay') (cf. Russian *ostavatsea*);

The Romanian literary language does not accept the use of the verb *a rămâne* in the reflexive diathesis. In the sentence below, it calques the impersonal reflexive form on the model of the Russian verb *ostavatsea*. As shown by the context, the sentence is about the tenacity of women working in difficult-to-access fields:

"[...] înseamnă și acea prioritate de a fi prima unde e mai greu, unde **se rămâne** în urmă." (FM, 1985, Nr. 5, p. 1). (CL, 1989, p. 85)

- *A se socoti* for "a ține cont" ('to take into account') (cf. Russian *scitatsea*);

The Russian equivalent of the verb *a socoti* ('to count', 'to consider', 'to figure') is the lexeme *scitati*, which means "a număra" ('to count', 'to calculate'), "a considera" ('to consider'). The verb *scitat* in Russian is used in the reflexive voice in the form *scitatsea* to denote:

"*Scitatsea* - 1. (*Proisvodit rasciotî, rasplacivatsea*), "a face socoteală", "a se achita" ('to acquit', 'to pay'); 2. (*Prinimat v rasciot, vo vnimanie, uvajat kogo-cito-nibud*), "a ține cont" ('to take into account'), "a lua în considerație" ('to consider'), "a ține seama" ('to take account of'); 3. (*Slît, bît izvestnîm v kacestve kogo-nibud, On scitaetsea horoșim injenerom*), "a avea reputația" ('to have the reputation'), "a fi considerat" ('to be considered'), "a trece drept" ('to pass as'), e.g., *El este considerat un inginer bun* ('He is considered a good engineer'); 4. (*Cislitsea, polagatsea, Ia scitaius v otpuske; Ne scitaeas s cem-nibud, Ne scitaeas s opasnostiu, Ne scitaeas so vremenem*), "a fi trecut" ('to be listed as'), "a figura" ('to appear as'), e.g. *Eu sunt trecut în concediu* ('I am listed as being on leave'); "a nu ține cont (de ceva)" ('to

¹⁰Cf. TS, s.v. *smotretsea*.

disregard something', 'to not take into account'), e.g. *A nu ține cont de primejdii, a nu ține cont de vreme.* ('to disregard dangers, the weather')¹¹

In the example below, the structure *a se socoti* calques the reflexive form from the Russian verb *scitatsea*. As results from the context, the sentence is about farmers preparing their agricultural equipment, disregarding the bad weather:

"Ei nu se socotesc cu timpul, își depun toate puterile la pregătirea inventarului agricol ..." (*Patria*, 1. II. 1964). (CP, p. 295)

- *A se şușoti* for "a şușoti" ('to whisper') (cf. Russian *șepciutsea*);

The Russian equivalent of the verb *a şușoti* ('to whisper') is the verb *șeptat*, used both in the passive voice meaning "a șopti" ('to whisper'), "a vorbi în șoaptă" ('to speak in whispers'), "a şușui" ('to whisper'), and in the reflexive diathesis in the form "șeptatsea" denoting:

"Șeptatsea - 1. (Govorit mejdu soboi și opotom, s sosedkoi. Șepciutsea travî.), "a vorbi (cu cineva) în șoaptă" ('to whisper to someone'), e.g., to the neighbour. Iarba șoptește. ('The grass is whispering.')"¹²

In the following sentence, the structure *a se şușoti* calques the clitic 'se' from the Russian reflexive *șeptatsea*:

"S-a întors în zori și s-a tot şușotit cu maică-sa." ('He came back at dawn and has been whispering with his mother'). (CP, p. 343)

2. Case calques

In Romanian, grammatical cases are constructed according to the synthetic and analytical model. In Russian, case relations are also expressed by means of affixes and inflections. But, the selection of cases does not coincide in the two languages because the verbal regime imposes different rections.

In our source texts, we have identified structures that imitate the Russian language model, the case regime of the Russian genitive (cf. Russian *roditelnîi padej*), the case regime of the Russian dative (cf. Russian *datelnîi padej*), the case regime of the Russian accusative (cf. Russian *vinitelnîi padej*) and also numerous structures resulting from calquing the relations expressed by the Russian instrumental (cf. Russian *tvoritelnîi padej*).

¹¹ Cf. TS, s.v. *scitatsea*.

¹² Cf. TS, s.v. *șeptatsea*.

2.1. Calques from genitive constructions

In Russian, the genitive constructions made up of a noun followed by a determiner in the genitive case (cf. Russian *kniga materi*, cf. Romanian *cartea mamei* ‘mother’s book’) are marked inflectionally only. Unlike Russian, genitive constructions in Romanian are usually made up of a noun in the genitive preceded or not by the genitive-possessive article, considered a marker of the genitive. Sometimes, they can be preceded by sentences as well.

The fact that the two languages in question, Romanian and Russian, use different means of expressing the genitive case has led to the emergence, in the Romanian language of Bessarabia, of genitive structures calqued from Russian, for example:

“*om al științei* (cf. Russian *celovek ucionîi; ucionîi*), *om al artei* (cf. Russian *celovek iskustvo*), *invalid al războiului* (cf. Russian *invalid voinî*), *campionatul boxului* (cf. rus *cempionat po boxu*)”¹³ (roughly translated into English as ‘man of science’, ‘man of art’, ‘invalid of war’, ‘championship of boxing’).

The calqued structures above correspond to the following prepositional noun attributes in standard Romanian:

“*om de știință*, *om de artă*, *invalid de război*, *campionat de box*.”¹⁴ (‘man of science/scientist’, ‘art man’, ‘war invalid’, ‘boxing championship’).

The attributes consist of a noun preceded by the simple preposition “de” which imposes the accusative case on the preceded noun.

Imitating Russian genitive constructions may also entail the omission of the genitival article. The omission may be particularly noted when there are two or more homogenous genitives determining the same governor (head), as in the following sentences:

“*La întrebările cititorilor noștri au răspuns conducătorii asociației agroindustriale, secției raionale de cultură, rețelei de cinema, secției raionale a afacerilor interne și ai altor organizații vizitate.*” (TM, 24. VIII. 1986).

(CL, 1989, p. 20)

“*Mărturie a prieteniei și frăției.*” (T., 1984, Nr. 5, p. 31). (CL, 1989, p. 40)

According to grammatical rules, the article should be repeated before each genitive in order to avoid confusing the genitive with the dative.

---

¹³Cf. Alexei Paliu, *Calchierea ca aspect al interferenței limbilor (contacte moldo-ruse)*, Chișinău: Editura Știința, 1991, p. 44.

¹⁴ Cf. GBLR, p. 49.

Moreover, the concatenation of homogenous genitives is typical of Russian sentences and an agglomeration of genitives, as in the following example, should be avoided:

“Planul prevede înțelegerea ritmului dezvoltării industriei și îmbunătățirea folosirii resurselor ei de producție.” (13, XII, p. 1). (CL, 1989, p. 38)

The genitive constructions in our example may be rendered by the following prepositional constructions: “ritmul de dezvoltare” (‘development rate’) instead of “ritmul dezvoltării” (‘rate of development’), “nivelului de producție” (‘production level’) instead of “nivelul producției” (‘level of production’).

2.2. Calques from dative and accusative constructions. The relation with the transitivity of the verb head

Transitivity is the feature of a class of verb and its determiners. Depending on the combinatorial capacities of the verb with a direct object, which is a noun or a pronoun in the accusative case, preceded or not by the preposition “pe”, one can distinguish transitive verbs and intransitive verbs¹⁵.

In Russian, as in Romanian, there are transitive and intransitive verbs. But certain verbs, known as transitive in the literary Romanian language, are intransitive in Russian and vice versa. Therefore, in the source texts, we have identified a number of verbs that calque the regime of the Russian verbs which are constructed with the dative case, although they are always transitive in standard Romanian. We should mention such verbs as “a favoriza” (‘to favour’), “a contribui” (‘to contribute’), “a aplauda” (‘to applaud’), “a împiedica” (‘to prevent’), etc.

Below are some sentences in which transitive verbs calque the Russian case regime:

- *A amesteca (cuiva)* for “a împiedica” (‘to prevent’) (cf. Russian *meşat komu-libo*);

One of the secondary meanings of the Russian verb *meşat* is “a amesteca” (‘to mix’, ‘to stir’), but the basic sense of the lexeme is “a împiedica” (‘to prevent’), calqued by the verb *a amesteca* in the Romanian language in Bessarabia. Along with the meaning “a împiedica” (‘to prevent’), the verb *a amesteca* also takes the case regime of the Russian intransitive, as in the example below:

---

¹⁵ Cf. GALR, I, pp. 340-348.

“Niciun fel de pericole nu puteau **amesteca oamenii** să-și facă datoria.” (*Viața nouă*, 21. XI. 1967). (CP, p. 35)

In the Romanian language in Bessarabia, the case regime of the verb *meșat* is rendered by the verbs “a împiedica” (‘to prevent’) and “a încurca” (‘to hinder’), as follows:

- A *împiedica* (*cuiva*) for “a opri, a ține în loc (pe cineva sau ceva)” (‘to hold somebody or something back’) (cf. Russian *meșat komu-libo*);

In standard Romanian, the verb *a împiedica*, used connotatively, requires a direct object in the accusative. The improper rection of the verb *a împiedica* occurs in the sentence below, where it requires a determiner in the dative, thus imitating the case regime of the verb *meșat*:

“Aceasta **împiedică intervenției** active a muncitorilor în lucrul șantierilor.” (Drapelul biruinței, 13.XI.1973). (CP2, p. 330)

- A *încurca* (*cuiva*) for “a stingheri (pe cineva sau ceva)” (‘to hamper/to hinder somebody or something’) (cf. Russian *meșat komu-libo*);

In standard Romanian, the verb *a încurca*, used with the meaning “a stingheri” (‘to hinder’), requires a direct object in the accusative. In the following example, the verb *a încurca* calques the case regime of its Russian equivalent:

„Studentții tăi **îmi încurcă** să lucrez.” (KM-85, p. 175). (CP2, p. 335)

- A *aplauda* (*cuiva*) for “a aplauda (pe cineva sau ceva)” (‘to applaud somebody or something’);

In the Romanian literary language, the verb *a aplauda* (‘to applaud’), known as a transitive verb, cannot take an indirect object in the dative case. The improper rection of this verb occurs in the Romanian language of Bessarabia, in which it requires the dative, after the model of the verb *aplodirovat* (cf. Russian *aplodirovat artistu*). Here are two sentences in which the verb *a aplauda* calques the Russian case regime:

“Măiestriei sale interpretative **i-au aplaudat** spectatorii.” (*Femeia Moldovei*, 1984, Nr. 9). (CP², p. 48)

“Ei **au aplaudat** din suflet **dansurilor**.” (*Moldova socialistă*, 19.VII.1981).

(CP², p. 48)

- A *contribui* (*cuiva*) for “a contribui (la ceva)” (‘to contribute to something’);

In standard Romanian, the verb *a contribui* (‘to contribute’) is always followed by a noun in the accusative preceded by the preposition “la”. In Russian, the verb *sposobstvovat*, the equivalent of *a contribui*, requires a

determiner in the dative, e.g. *sposobstvovat vîpolneniiu plana* (cf. Romanian *a contribui la îndeplinirea planului* ‘to contribute to the fulfilment of the plan’). In the examples below, the verb *a contribui* copies the case regime of the Russian verb *sposobstvovat*:

“*Jocurile întăresc sănătatea, contribuie creșterii călirii organismului.*” (Zorile, 25.11.1964). (CP², p. 145)

“*[...] iar slova lor înflăcărată contribuie creșterii avântului.*” (Zorile, 13.IV.1983).

(CP², p. 145)

As in the case of the verb *meșat*, the calqued case regime of the verb *sposobstvovat* is imitated, in the Bessarabian Romanian language, by the verbs “a favoriza” (‘to favour’) and “a prilejui” (‘to occasion’). For example:

• A *favoriza cuiva* for “a favoriza ceva” (‘to favour something’) (cf. Russian *sposobstvovat komu-libo*);

In standard Romanian, the verb *a favoriza* is always followed by a noun in the accusative. The improper rection of this verb occurs following the Russian model, in which the equivalent of the verb “a favoriza”, *sposobstvovat*, requires a determiner in the dative case. Here is one example:

“*Toate acestea vor favoriza dezvoltării ramurilor de bază ale economiei.*” (Patria, 28.I.1964). (CP², p. 145)

• A *prilejui (cuiva)* for “a prilejui (ceva)” (‘to occasion something’) (cf. Russian *sposobstvovat komu-libo*);

In standard Romanian, the verb *a prilejui* is always followed by a noun in the accusative. In the sentence below, this verb imitates the case relation of the Russian equivalent *sposobstvovat*:

“*Întâlnirile [...] vor prilejui creării unei atmosfere calde.*” (Moldova socialistă, 6.X.1962). (CP², p. 145)

2.3. Calques from the Russian instrumental case

The object instrumental in Russian (cf. Russian *tvoritelnîi obiektnîi*) corresponds to the standard Romanian direct object in the accusative or the accusative with a preposition.¹⁶ The structures corresponding to the Russian instrumental are rendered in the literary Romanian language as follows:

¹⁶ Cf. GBLR, pp. 16-17.

“*a dirija o orchestră* (cf. Russian *dirijirovat orkestrom*) (‘to conduct an orchestra’), *a conduce un sector* (cf. Russian *rukovodit otdelom*) (‘to lead a department’), *a conduce o mașină* (cf. Russian *upravleat avtomobilem*) (‘to drive a car’), *a guverna* (cf. Russian *Pravit gosudarstvom*) (‘to govern’), *a-și gestiona activitatea/a-și îndeplini atribuțiile* (cf. Russian *zapravleat delami*) (‘to manage one’s activity/to carry out one’s duties’), *a conduce un detașament* (cf. Russian *komandovat otreadom*) (‘to lead a detachment/team’), *a administra banii* (cf. Russian *rasporeajatsea dengami*) (‘to manage money’), *a-și face prieteni* (cf. Russian *obzavestis druzeami*) (‘to make friends’), *a admira talentul* (cf. Russian *prekloneatsea pered talantom*) (‘to admire the talent’), *a comunica cu elevii* (cf. Russian *obșatsea s ucenikami*) (‘to communicate with students’), *a-și bate joc de dușmani* (cf. Russian *izdevatsea nad vragov*) (‘to ridicule the enemies’).”¹⁷

As we can see in the examples above, the instrumental case in Russian is usually constructed inflectionally and without prepositions. The Russian instrumental is rendered in certain circumstances, in standard Romanian, by the prepositional accusative, with the preposition “cu”, as in the structure “a comunica cu elevii” (cf. Russian *obșatsea s ucenikami*) (‘to communicate with students’). However, in the Romanian language from Bessarabia the preposition “cu”¹⁸ is also used with verbs that are rendered synthetically in the literary Romanian, e.g. *a se schimba cu părerile* (cf. Russian *obmeneatsea vpeceatleniiami*) (‘to change one’s opinions’).

We shall further give some examples of calques from the Russian instrumental:

- *A se achita cu ceva* for “*a se achita de (ceva)*” (‘to do one’s part’) (cf. Russian *spravitsea s cem-to*);

The construction *spravitsea s cem-to* is translated into the Romanian literary language by the lexical combination “*a se achita de (ceva)*” (‘to do one’s part’), i.e. “*a duce la bun sfârșit o sarcină*” (‘to carry out/accomplish a task’). In the following sentence, the structure *a se achita cu sarcinile* (‘to accomplish one’s duties’) is a calque from the Russian instrumental:

¹⁷ Cf. CL, 1986, p. 7.

¹⁸ The preposition “cu” expresses, in addition to the instrumental relation (*a scrie cu creionul* ‘to write with a pencil’), the role of association (*om cu situație* ‘man of standing’), of resemblance (*seamănă cu o floare* ‘(someone) resembles a flower’), of reciprocity (*discut cu el* ‘I am talking to him’). Cf. GALR, I, p. 617.

“Echipajul nostru **se achită** ușor **cu sarcinile**.” (Moldova socialistă, 16.III.1980)

(CP², p. 121)

• *A conduce cu (ceva)* for “a conduce” (‘to lead’) (cf. Russian *upravleat s cem-to*);

In standard Romanian, the verb *a conduce* (‘to run / to drive / to lead’) is transitive. Therefore, it requires a direct object without a preposition or with the preposition “pe”, as follows:

“Am condus prietenul la gară.” (‘I accompanied / I drove my friend to the station.’)

“L-am condus pe prieten la gară.” (‘I accompanied / I drove my friend to the station.’)

In the following sentences, however, the verb *a conduce* copies the instrumental case regime in Russian:

“Ea dă dreptul muncitorului simplu **să conducă cu întreprinderea sa**.” (Drapelul muncii, 18.VIII.1977). (CP², p. 141)

“Pedagogii care **vor conduce** nemijlocit **cu brigada...**” (Învățăământul public, 20.VI.1979). (CP², p. 141)

• *A crește cu (ceva)* for “a acoperi” (‘to cover’), “a împânzi” (‘to spread over’) (cf. Russian *zarasti s cem-to*);

The Russian verb *zarasti* (*zarastat*) is a derivative of the verb “rastit” (cf. Romanian *a crește* ‘to grow’). It is generally constructed with the objective instrumental (cf. Russian *tvoritelnîi obiektnîi*), which answers the question “cu ce?” (cf. Russian *cem?*) (‘with what?’) and fulfils the syntactic function of indirect object, e.g.:

“Cărarea *s-a acoperit de iarbă*. (cf. Russian *Tropinka zarosla travoi.*)” (‘The path was covered with grass’)

In the Bessarabian Romanian language, the verb *a crește* occurs in such structures as *crescut cu iarbă/buruian* (cf. Russian *zarasti travoi*) (‘covered with grass/weed’), which imitate the Russian instrumental case. Here are two sentences with similar structures:

“[...] *Se izbea de malurile crescute cu mușchi verde*.” (Chipăruș, 1976, Nr. 18).

(CP², p. 149)

“*Mi-au rămas învălmășite în minte mormintele crescute cu iarbă*.” (S. Nucă, *Atunci și în anii următori*). (CP², p. 149)

- *A se cunoaște (cu ceva)* for “a cunoaște” (‘to know/to be acquainted’) (cf. Russian *znakomitsea s cem-to*);

In addition to the meanings listed in TS, the verb *znakomit* has also a reflexive form in Russian (cf. Russian *znakomitsea*). The lexeme *znakomitsea*, nevertheless, is not the equivalent of the Romanian impersonal reflexive form “a se cunoaște” (‘to be known’), i.e. “a se băga de seamă” (‘to be noticed’). In the Romanian language spoken across the Prut, the verb *a cunoaște* calques the clitic “se” (cf. Russian *znakomitsea*) and the Russian instrumental from Russian. Therefore, the structure *a se cunoaște (cu ceva)* is a double calque. Below are some sentences in which this structure occurs:

“*E necesar ca locuitorimea să fie cunoscută din timp cu prețurile ...*” (*Steagul roșu*, 8. I. 1963). (CP, p. 164)

“*Ascultătorii s-au cunoscut cu căile de propagare a activității.*” (*Farul nistrean*, 12. IX. 1963). (CP², p. 154)

“*Acei care mai puțin sînt cunoscuți cu teatrul A. S. Pușchin vor avea ocazia ...*” (*Kișinevskii universitet*, 7. XI. 1974). (CP, p. 164)

- *A face (pe cineva) cunoscut (cu ceva)* for “a face (ceva), cunoscut (cuiva)” (‘to make (something) known (to someone)’) (cf. Russian *delat kogo-to znakomîm s cem-to*);

The equivalent of the Russian structure *delat kogo-to znakomîm s cem-to* in Romanian is “a face (ceva) cunoscut (cuiva)” (‘to make (something) known (to someone)’), that is, “a aduce la cunoștință cuiva ceva” (‘to bring (something) to someone’s notice/to notify somebody about something’).¹⁹

In the Romanian language from Bessarabia, the structure *a face (pe cineva) cunoscut (cu ceva)*, which imitates the Russian instrumental, is to be encountered:

“*[...] sarcina bibliotecilor [este] să-l facă cunoscut pe cititor cu succesele ...*” (*Drapelul muncii*, 18. VIII. 1977). (CP, p. 163)

“*[...] îi face cunoscuți pe cititorii săi cu activitatea cenaclului literar.*” (*Nistru*, 1981, Nr. 3). (CP², p. 153)

- *A cunoaște (pe cineva) (cu ceva)* for “a familiariza (pe cineva) (cu ceva)” (‘to acquaint / familiarize someone with something’), “a informa” (‘to inform’) (cf. Russian *znakomit kogo-to s cem-to*);

The Russian structure *znakomit kogo-to s cem-to* is translated into standard Romanian by “a familiariza (pe cineva) (cu ceva)” (‘to acquaint /

¹⁹ DLR, s.v. *a cunoaște*.

familiarize someone with something'). In the following sentences, the structure *a cunoaște (pe cineva) (cu ceva)* calques the meaning of the verb *znakomit* (cf. Romanian *a cunoaște* 'to know') and the Russian instrumental:

"E foarte folositor și chiar necesar **de a-i cunoaște pe copii cu cântecele populare rusești ...**" (*Cultura Moldovei*, 4. III. 1965). (CP, p. 163)

"Aceste tablouri sînt folosite în scopul **de a-i cunoaște pe elevi cu creația marilor pictori ruși.**" (Fesunenko, F., p.29). (CP², p. 154)

A cuprinde cu (ceva) for "a familiariza (cu ceva)" ('to familiarize with something') (cf. Russian *ohvatit v cem-to*);

The Russian construction *ohvatit v cem-to* is rendered in the literary Romanian language by the transitive "a familiariza", followed by the direct object. In the sentences below, the structure *a cuprinde cu (ceva)* calques, in addition to one of the meanings of the verb *ohvatit* (cf. Romanian *a cuprinde* 'to embrace', 'to encompass'), the Russian instrumental as well:

"Aproape jumătate din numărul comsomoliștilor n-au fost **cuprinși cu învățătura politică**" (*Scînteia*, 21.IX.1963). (CP², p. 159)

"[...] sunt cuprinși cu instruirea economică ..." (*Chișinău. Gazeta de sară*, 10.III.1982). (CP², p. 159)

• *A se isprăvi cu (ceva)* for "a isprăvi" ('to end'), "a o scoate la capăt" ('pull something off') (cf. Russian *spravitsea s cem-to*);

The construction *spravitsea s cem-to* translates into the literary Romanian either as the transitive "a isprăvi" ('to end, to finish'), followed by a direct object, or as the lexical combination "a o scoate la capăt" ('pull something off, get through with'). In the following sentence, the structure *a se isprăvi cu (ceva)* reproduces the instrumental case in Russian:

"Întotdeauna ne-am **isprăvit cu succes cu îndeplinirea sarcinilor.**" (*Tribuna*, 22.V. 1982). (CP², p. 120)

• *A se schimba cu locul* for "a schimba locul" ('to change the place') (cf. Russian *meneatsea mestami*);

The construction *meneatsea mestami* is translated into the literary Romanian either by the transitive "a schimba" ('to change') followed by the direct object "locul" ('place'), i.e. "a schimba locul" ('to change the place'), or by the lexical combination "a face schimb de locuri" ('to change places'). In the example below, the structure *a se schimba cu locul* faithfully renders the instrumental case in Russian:

"De atunci învingătorii se tot **schimbă cu locul** ..." (*Moldova*, 1975, Nr. 8).

(CP², p. 293)

• *A se schimba cu impresiile*, for “a face un schimb de impresii” (‘to exchange impressions’) (cf. Russian *obmeneatsea vpeceatleniiami*);

The construction *obmeneatsea vpeceatleniiami* is translated into the Romanian literary language by the lexical combination “a face un schimb de impresii” (‘to exchange impressions’). In the following example, the structure “a se schimba cu impresiile” calques the Russian instrumental case:

“*Turiștii s-au schimbat cu impresiile.*” (Moldova, 1975, Nr. 8).

(CP², p. 273)

Therefore, depending on the regime differences of the verbal or other type of determiner (noun + noun, a rather rare situation), the noun case in the Romanian written language of Bessarabia reproduces those in Russian, in some typical circumstances. Besides the changes that require the improper use of the Dative or the Accusative to render the Russian instrumental, there may also be differences of detail, such as those generated by prepositions with various values, for example that in the structures *a se achita cu sarcinile* vs. *a se achita de sarcinile*. Other times, it is merely a question of the presence/absence of such a prepositional marker: *a conduce brigada* vs. *a conduce cu brigada*. Such calques show how deep the Russian language – the language officially spoken in the Moldavian Soviet Socialist Republic/Republic of Moldova has penetrated into the everyday speech and writing of the Romanian majority population.

Bibliography

1. Sources

ArtR = RĂILEANU Tamara, 1999, “Pledoarie pentru unitatea limbii române”, (studiu lingvo - socio -cultural), in: *Limba Română*, (1999), Nr. 3 - 5, pp. 11 - 22.

CL = EȚCO, I. (alcătuire și redacție științifică), 1989, *Cultivarea limbii*, Chișinău: Editura “Cartea Moldovenească”.

CP = MÎNDÎCANU, Valentin, 1979, *Cuvântul potrivit la locul potrivit*, Chișinău: Editura “Cartea Moldovenească”.

DDL = CRIJANOVSKI, Andrei, 2000, *Dicționar de dificultăți ale limbii române*, Chișinău: Editura Museum.

- DGL = GUȚU, Valentin, 1988, *Dicționar al greșelilor de limbă*, Chișinău: Editura Arc.
- DGL² = GUȚU, Valentin, 2014, *Dicționar al greșelilor de limbă*, Chișinău: Editura Arc.
- TS = UȘAKOVA, D. N., (redacție științifică), 2015, *Tolkovîi slovar russkogo iazîka*, Moscova: Standart.

2. References

A. Specialized literature

- AVRAM, Mioara, 1982, „Contacte între română și alte limbi romanice”, in: *Studii și cercetări lingvistice*, nr. 3, pp. 253-259.
- AVRAM, Mioara, 1987, *Probleme ale exprimării corecte*, București: Editura Academiei.
- AVRAM, Mioara, 1992, „Limba română în Republica Moldova (Analogii istorice generatoare de optimism)”, in: *Revistă de lingvistică și știință literară*, nr. 3, pp. 59-65.
- AVRAM, Mioara, 1998, „Unificarea limbii noastre literare și cultivarea limbii în româna interbelică”, in: *Limba română*, nr. 5-6, pp. 293-303.
- AVRAM, Mioara, 2001, *Cuvintele limbii române între corect și incorect*, Chișinău: Editura Cartier.
- AVRAM, Mioara, 2001, *Gramatica pentru toți*, București: Editura Humanitas.
- AVRAM, Mioara, 2002, *Ortografie pentru toți*, București/Chișinău: Litera.
- BAHNARU, Vasile, 2015, *Calvarul limbii române în timpul dominației sovietice* (studiu și documente de arhivă), Chișinău: Institutul de Filologie a A.Ș.M.
- BÂRLEA, Petre Gheorghe, 2000, *Miezul cuvintelor. Studii de lingvistică generală și lingvistică latină*, Târgoviște: Editura Bibliotheca.
- BÂRLEA, Petre Gheorghe, 2006, *Limba română contemporană*, (în colaborare cu Matei Cerkez), București: Ministerul Educației și Cercetării.
- BÂRLEA, Petre Gheorghe, 2009, *Limba română contemporană*, București: Editura „Grai și Suflet - Cultura Națională”.

- BÂRLEA, Petre Gheorghe; BÂRLEA, Roxana Magdalena, 2000, *Lexicul românesc de origine franceză*, Târgoviște: Editura Bibliotheca.
- BIDU-VRÂNCEANU, Angela, 1986, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, București: Editura Științifică.
- CARAGIU-MARIOȚEANU, Matilda, 1975, *Compendiu de dialectologie română*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- CARAGIU-MARIOȚEANU, Matilda, GIOSU Ștefan, IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana, TODORAN, Romulus, 1977, *Dialectologie română*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- CAZACU, Boris, 1966, *Studii de dialectologie română*, București: Editura Științifică.
- CIOBANU, Anatol, 1998, *Limba maternă și cultivarea ei*, Chișinău: Editura Lumina.
- COLESNIC-CODREANCA, Lidia, 2003, *Limba română în Basarabia 1812–1918*, Chișinău: Editura Museum.
- CONDREA, Irina, 2001, *Norma literară și uzul local*, Chișinău: Tipografia Centrală.
- CONDREA, Irina, 2007, *Studii de sociolingvistică*, Chișinău: Editura USM.
- COȘERIU, Eugenio, 1995, *Introducere în lingvistică*, Cluj: Editura Echinox.
- COȘERIU, Eugenio, 1997, *Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice*, București: Editura Enciclopedică.
- COȘERIU, Eugenio, 2000, *Lecții de lingvistică generală*, Chișinău: Editura ARC.
- COȘERIU, Eugenio, 2004, „Sistem, normă și vorbire”, in: *Teoria limbajului și lingvistica generală. Cinci studii*, București: Editura Enciclopedică.
- COȘERIU, Eugenio, 2005, *Limba română-limbă romanică*. Texte manuscrise editate de Nicolae Saramandu, București: Editura Științifică.
- COȘERIU, Eugenio, 1994, *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Cu o prefață de S. Berejan și un punct de vedere editorial de S. Dumistrăcel, Chișinău: Editura Știința.
- COTEANU, Ion, 1961, *Elemente de dialectologie a limbii române*, București: Editura Științifică.
- COTEANU, Ion, 1981, *Structura și evoluția limbii române (de la origini până la 1860)*, București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.

- COTEANU, Ion; FORĂSCU, Narcisa; BIDU-VRĂNCEANU, Angela, 1985, *Limba română contemporană. Vocabularul*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- COTELNIC, Teodor, 1998, „Limba română în contextul sociolingvistic din Transnistria”, in: *RLȘL*, nr. 1, Chișinău.
- DAVID, Alexandru, 1934, *Tipăriturile românești în Basarabia sub stăpânirea rusă (1812-1918)*, Chișinău: Editura Universitas.
- EȚCU, Ion, 1996, „De ce nu a putut fi realizată ideea absurdă de a crea o nouă limbă romanică la est de Prut?”, in: *RLȘL*, nr. 5, Chișinău.
- GABINSCHI, Marcu, 1996, „Reconvergența limbii moldovenești spre română”, in: *RLȘL*, nr. 6, Chișinău.
- GHEȚIE, Ion, 1964, „Cu privire la repartiția graiurilor daco-române. Criterii de stabilire a structurii dialectale a unei limbi”, in: *SCL*, XVI (1964), 3, pp. 317- 346.
- GRAUR, Alexandru, 1963, *Etimologii românești*, București: Editura Academiei.
- GRAUR, Alexandru, 1963, *Studii de lingvistică generală*, București: Editura Academiei.
- GROZA, Liviu, 2004, *Probleme de lexicologie*, București: Humanitas.
- HRISTEA, Theodor, 1965, „Contribuții la studiul influenței ruse moderne asupra limbii române actuale (calcuri lingvistice)”, in: *Romanoslavica XII Filologie*, pp. 315-326.
- HRISTEA, Theodor, 1968, *Probleme de etimologie. Studii. Articole. Note*, București: Editura Științifică.
- HRISTEA, Theodor, 1975, „Calcul internațional”, in: *SCL*, nr. 5, pp. 499-505.
- HRISTEA, Theodor, 1997, „Tipuri de calc în limba română”, in: *LL*, XLII, vol. III-IV, București, pp. 10-29.
- IONESCU-RUXĂNDOIU, Liliana, CHIȚORAN, Dumitru, 1975, *Sociolingvistică*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
- IVĂNESCU, Gheorghe, 1980, *Istoria limbii române*, Iași: Editura Junimea.
- MACREA, Dimitrie, 1982, *Probleme ale structurii și evoluției limbii române*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.

- MADAN, L. A., 1932, *Gramatica limbii moldovenești: Fonetica, morfologia și sintaxa*, Tiraspol: Editura de Stat a Moldovei.
- MÂNDÂCANU, V., 1987, *Cuvântul potrivit la locul potrivit*. Ediția a II-a, Chișinău: Editura Cartea Moldovenească.
- MIHĂILĂ, Gheorghe, 1960, *Împrumuturi vechi sud-slave în limba română: Studiu*
- MIHĂILĂ, Gheorghe, 2001, „Limba română - limba moldovenească”, in: *Analele Bucovinei*, (2001), anul VIII/2, Editura Academiei Române, p. 5.
- MOLDOVANU, Gheorghe, 2007, *Politică și planificare lingvistică: de la teorie la practică (în baza materialului din Republica Moldova și din alte state)*, Chișinău: A.S.E.M.
- PALII, Alexei, 1991, *Calchierea ca aspect al interferenței limbilor (contacte moldo-ruse)*, Chișinău: Editura Știința.
- PALII, Alexei, 2005, *Cultura comunicării*, ediția a IV-a, Chișinău: Editura Epigraf.
- PETROVICI, Emil, 1954, „Repartiția graiurilor dacoromâne pe baza Atlasului lingvistic român”, in: *Limba română*, III, 1954, pp. 9-11.
- PETROVICI, Emil, 1970, *Studii de dialectologie și toponimie*, București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- ROSETTI, Alexandru, 1986, *Istoria limbii române. De la origini până la începutul secolului al XVII-lea*, ediție definitivă, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- ROSETTI, Alexandru, CAZACU, Boris, ONU, Liviu, 1971, *Istoria limbii române literare*, ediția a II-a, București: Editura Minerva.
- RUSU, Valeriu, 1977, *Introducere în studiul graiurilor românești*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- SCURTU, Ion, 2012, „Învățământul, știința și cultura Basarabiei integrate în statul național unitar român”, in: *Limba Română*, (2012), anul XII, Nr. 5-6.
- STANCIU – ISTRATE, Maria, 2006, *Calcul lingvistic în limba română*, București: Editura Academiei Române.
- TETIUHIN, Maria, 2010, „Învățământul din Basarabia în anii 1918-1940”, in: *Literatura și arta*, (2010), Nr. 32 (3388), 12 august.

- TODORAN, Romulus, 1956 „Cu privire la repartitia graiurilor dacoromane”, in: *Limba română*, (1956), V, nr. 2, pp. 38 - 50.
- TODORAN, Romulus, 1984, *Contribuții de dialectologie română*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- ZARVĂ, Teodor, 2004, „Influențe rusești asupra vocabularului militar românesc”, in: *Tradiție și inovație în studiul limbii română* (coord. Gabriela Pană-Dindelegan), București: Editura Universității din București, pp. 333-337.

B. Monographs

- *** *Limba română și varietățile ei locale*, 1995, București: Editura Academiei Române.
- *** *Probleme actuale de lingvistică română*, 2000, Chișinău: U.S.M.
- CANTEMIR, Dimitrie, 1978, *Descrierea Moldovei*, ediție îngrijită și prefațată de Constantin Măciucă, București: Editura Ion Creangă.
- CIOBANU, Ștefan, 1993, *Basarabia*, Chișinău: Universitas.
- CIOBANU, Ștefan, 1992, *Cultura românească în Basarabia sub stăpânire rusă*, Chișinău, Editura Știința.
- IORGA, Nicolae, 1993, *Basarabia noastră*, Chișinău: Universitas.
- MORARU, Anton, 1995, *Istoria Românilor. Basarabia și Transnistria (1812-1993)*, Chișinău: Editura Universul.
- NISTOR, Ion, 1991, *Istoria Basarabiei*, Chișinău: Editura Cartea Moldovenească.
- ȘIȘCANU, Ion, 2007, *Basarabia în contextul relațiilor sovieto-române, 1940*, Chișinău: Editura Civitas.

C. Dictionaries and lexicons

- ACADEMIA DE ȘTIINȚE A RSS MOLDOVENEȘTI; INSTITUTUL DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ, 1985, *Dicționarul Limbii Moldovenești*. Coordonatorii lucrării: Vasile Soloviov, Silviu Berejan, Chișinău: Cartea Moldovenească.

- ACADEMIA ROMÂNĂ; INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN-AL. ROSETTI”, 2005, *Dicționar Ortografic, Ortoepic și Morfologic²* (DOOM²), ediția a II-a revăzută și adăugită, București: Editura Univers Enciclopedic.
- ACADEMIA ROMÂNĂ; INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN-AL. ROSETTI”, 1996, *Dicționarul Explicativ al Limbii Române* (DEX). Coordonatorii lucrării: acad. Ion Coteanu, dr. Luiza Seche, dr. Mircea Seche, ediția a II-a, București: Editura Univers Enciclopedic.
- BIDU-VRÂNCEANU, Angela; CĂLĂRAȘU, Cristina; IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana; MANCAȘ, Mihaela; PANĂ-DINDELEGAN, Gabriela, 2005², *Dicționar de Științe ale Limbi* (DȘL), București: Editura Nemira.
- BOLOCAN, Gheorghe, 2002, *Dicționar rus-român*, Chișinău: Editura Gunivas.
- CIACHIR, Mihail, 1907, *Russko-moldavskii slovar*, Chișinău: Eparkhialnaia Tipografia.
- CRIJANOVSKI, Andrei, 2000: *Dicționarul de dificultăți ale limbii române*, Chișinău: Editura Arc & Museum.
- DIMITRESCU, Florica, 1997, *Dicționar de cuvinte recente*, ediția a II-a, București: Editura Logos.
- DOBRESCU, Alexandru, 1997, *Dicționar de expresii și locuțiuni românești*, Chișinău: Litera.
- GRAUR, Alexandru, 1982, *Dicționar al greșelilor de limbă*, București: Editura Academiei.
- MARCU, Florin, 2000, *Noul dicționar de neologisme*, București: Editura Academiei.
- ȘĂINEANU, Lazăr, 1995-1996, *Dicționar universal al limbii române. Vocabular general* (vol. I-V). Ediție revăzută și adăugită de Alexandru Dobrescu, Ioan Oprea, Carmen-Gabriela Pamfil, Rodica Radu și Victoria Zăstroiu, Iași: Mydo-Center.